

## Neky Di'ibü Paablü Tyuknigajxtü Ja Éfesü Ja'ayuty

<sup>1</sup> Ûj Paablü, mat ja'agyujxm ja Diosü tsojkan xy'apostulü'átyuts ja Jesukristü, ja'a njuna'anäm kots tü xykyéxyuts. Nduknigajxtüptsü tyadu neky ja Diosü jya'ayuty di'ibáty naymyujkudup ma Éfesü kajpn es di'ibátyü Dios myaduundup oy es ti'igyü 'yittü mat ja Jesukristü.

<sup>2</sup> Wa'anü nDios Teety'ajtüm esü Nindsün'ajtüm Jesukristü mgunu'xudu es mmo'oyudu ja agujk'ajt jotkujk'ajtän.

### *Kunu'xün müdü Kristü*

<sup>3</sup> N'ok'awdajtüm ja Dios, ja Nindsün'ajtüm Jesukristü Tyeety, mat ko tü xymyo'oyüm tugekyü kunu'xün di'ibü ijtp tsajpótm mat yu'agyujxm ko ti'igyü n'ijtüm müdü Nindsün'ajtüm Jesukristü.

<sup>4</sup> Jéküüp ma naty kyajnumü naxwíñudu kyoju, Dios tü naty xywyin'ijxüm es xy'u'unk'ata'anäm ja'agyujxm ko n'ijtüm ti'igyü mat ja Kristü, es dü'an n'ijtüm ma Dios wä'ats es kyajpü nbojpa'ajtüm.

<sup>5</sup> Mat ja tsojkangyujxm oj xytyuknibujtáka extü jéküüp, es xy'axájüm éxtümü 'yu'unguty mat yu'agyujxmü Jesukristü.

<sup>6</sup> Paaty müdü tyadu, dü'ñüm n'awdajtüm ja Dios mat ja müj may'ajtän di'ibü xytyu'unäm mat ja'agyujxm ja 'yU'unk Jesús, di'ibü jyantsytsyejpy. <sup>7</sup> Mat ko Dios xytyojküm ni'igü, paaty oj xyajtsóküm ja'agyujxm ko 'ye'ky ja Jesukristü, es dü'an tme'xy ja nbojpa'ajtüm, <sup>8</sup> es dü'an ja Dios xytyuk'nijáwuduts

yü tsyojkan jantsy maj, kots tü xymyo'oydyü tügekyü wijy'ajtün esü jaygyujkan, <sup>9</sup> es tü xytyuknijáwädats di'ibü ijty kyayajnijáwü di'ibü yu'u tsyejpy, es tü ttuknibujtaagü nwinma'añóty di'ibü yu'u tyunaampy. <sup>10</sup> Yu'u dü'un di'ibü tyuknibujtákü ko Kristü t'ana'amüt tügekyü di'ibü ijtp tsajpótü es di'ibáty ijtp naxwiiñ. Dios yu'u dü'un tyuknibujtákü es yajkuydyünüt ko tpaadüt ja tiempü.

<sup>11</sup> Ja'agyujxm ko ti'igyü n'ijtam müdü Kristü, paaty ja Dios oj xywyin'ijxam jékyüp es tpajátü es n'ijtam ja'a müüt, di'ibü tyiimpy tügekyü éxtam t'oyjyawü. <sup>12</sup> Dü'un ttuüñ ko müdsaty, di'ibü jawyiin ja Kristü myübujktü, njiky'ättüt wi'ixü Dios awdaty 'yítüt ko tmüdaty ja müj'ajtün. <sup>13</sup> Nandü'un ja Dios ttuüñ müü miidsaty. Ko müüts xymyüdüdü ja oybyü ayuk di'ibü ñimadyakypy ja nitsokün, pes net xymyübujktü ja Kristü, es ja Dios m'axájüdü éxtamü jya'ay es mmooyüdü müüdsaty ja Espiritü Santü di'ibü naty tü twanda'aky. <sup>14</sup> Es müü ko Dios mmooyüdü ja Espiritü Santü, yu'u müüt ya'ixy ko müüts mja'ay'ajtüdüp ja Dios. Pes ja Espiritü Santü yu'u dü'un éxtam tu'ugü ijxwü'amün jawyiimbü, es dü'un tyüdyükü ko Dios tkuydyuna'añ di'ibáty tü twanda'aky, es dü'un awdaty 'yítüt ko dü'ünüm tmüdaty ja müj'ajtün.

*Paablü kyajxta'aky es tja'aygyüda'aky ja Dios*

<sup>15</sup> Paaty kots oj nnijawü ko müüts tü xy'axájüdü ja Kristü es ko xytsyoktü ja di'ibátyü Dios jya'ay'ajtypy, <sup>16</sup> dü'ünümsts nja'aygyüda'aky ja Dios müütskyujxmaty, njamyeytsypyüts müüts kots ngajxta'aky. <sup>17</sup> N'amdeebüüts ja

Nwindsun'ajtım Jesukristı Dyios, ja Dios Teety di'ibı ni'igı mıj'ajtın myđajtypy, es mmo'oyđat ja Espıritı Santı di'ibı yajkypy ja wıjy'ajtın esı ja'ay dyajtuknijawıt ja tıy'ajtın, dı'un miıts ni'igı oy xy'ixy'attıt ja Dios Teety. <sup>18</sup> N'amdeebyats ja Dios nandı'un es tkujaj tkudı'xıt yı mjot mwinmı'añty, es mduknijawđat di'ibı dın mbátıđıp ko yı'ı tı mwówıđı es mja'ay'ata'anıđı. Wa'an mduknijawıđı ja kuma'añı mıjıpı es oy di'ibı Dios pyıjke'kypy mıt ja di'ibáty 'yaxájıđıp ja Jesús. <sup>19</sup> Wa'an yı'ı mdukjaygyúıđı ko yı Diosı myık'ajtın kyaj tıđaty ja kyugıjxın, ja'a ko yı'ı yajtiıpy tıgekyı tyadı mak'ajtın mı đsajtım ko nmıbjkım ja Jesukristı, <sup>20</sup> es nan ja'ayımı tadı mak'ajtın di'ibı ya'ıjxı ko Jesukristı dyajjikypyejky jatıgok es dyajnaxwe'tsy 'yaga'añdsyoo tsajpótı. <sup>21</sup> Dios pyıjtık ja Jesús es tniWindsun'átıt tıgekyı yı mak'ajtın, kutıjkın esı madakın, es ja Jesús dı'un 'yana'amıt kyaj jyatyimtyámyaty, nandı'un winı xıı winı tiıpı. <sup>22</sup> Pes dı'un ja Dios tmooy ja kyutıjkın ja Kristı mı tıgekyı di'ibı ijtp oymyaaty, es nandı'un tıjıtıkı ja Kristı es tııgok'átıt ja mıbjkıtıjk. <sup>23</sup> N'okıjıtıkım ko yı Kristı dı'un éxtım ja kubajk di'ibı wyıjts'ye'epy ja nini'x, es dı'un ja mıbjkıtıjk éxtım ja nini'x. Myđajtypy ja Kristı nidıgekyı ja mıbjkıtıjk es ijtp mı tıgekyı it lugaar.

## 2

*Dios myay'ajtıngyıjxmı ja'ay ñıtse'eky*

<sup>1</sup> Du'un miidsadya naty éxtama o'kpaty mat yu'ugyujxm ko kyaj ja Dios xymyumdoodu es mbojputuundu, <sup>2</sup> xypyaduundu naxwíñadu ja'ayu wyinma'añaty es xypyanyjxtu ñu'u tyu'u ja majku'u di'ibu 'yane'empy nidugekyu di'ibu kyajpyum tmumadoy ja Dios. <sup>3</sup> Nidugekyu adsajtam nandu'un tanyar njiky'ajtam éxtama taadaty, es oj njiky'ajtam extam jyunandu ja ngu'am winma'añ es ndu'unam di'ibu tsojktar ja nnini'x'ajt ngubajk'ajtam. Nja'amini' nja'ajajtam es xynitajkam ya tadyu'unan di'ibu Dios yajkury, ti'igyu madu taadaty. <sup>4</sup> Per ja Dios jyantsymyudajtypy ja maj pa'ayo'on es nago o'j xyjantsytsyojkam, <sup>5</sup> paaty, oy naty nja'ijtambu éxtama o'kpa mat yu'ugyujxmu nbojpu'ajtam, xymyo'oyum ja njiky'ajtan'ajtam ti'igyu mat ja Kristu. Pes mat ja tsojkungyujxm esu pya'ayo'on ja Dios ta myajnitso'ogadu. <sup>6</sup> Es ko n'axajam ja Kristu éxtama nYajnitsokpa'ajtam, Dios pyujtákyu éxtam xyajjikuryujkam ti'igyu mat ja Kristu es xya'ijtam muut tsajpótm. <sup>7</sup> Tyaadu ttuñ es dya'ixyaty winu xuu winu tiempu ko nago xyjantsytsyojkam mat ko dyaky ja 'yoyjyot mat yu'ugyujxmu Jesukristu. <sup>8</sup> Ja'a ko Dios may'ajtan mdu'unxudu, paaty mnitso'oktu mubajkungyujxm, kyaj ja'agyujxm di'ibu mduundu o mwinmaaydyu, Dios namay'ajtangyujxm'u du'un. <sup>9</sup> Paaty kyaj ni wi'ix tsoo mbaat ngamuj ngapátam, mat ko ja nitsokun kyaj nmudajtam ja'agyujxm ko tii adsajtam ndu'unam, yu'u taadu ñayajkury ja Dios. <sup>10</sup> Mat ko Dios yu'u du'un o'j xyajkójum es yu'u

du'an tyuknibujtákú ko udsajtám, ti'igyú mat ja Kristú, njiky'ajtám tu'ugú jiky'ajtán ja oybyú, du'an éxtámú Dios tá xytyuknibujtákám.

*Agujk'ajt jotkujk'ajtán Kristúkyujxm*

<sup>11</sup> Miits púnaty kyaj 'yisraelítaty, “kyaj tsíkyuty” mdíjudu púnaty naydyjmadap “tsíkyuty”, púnaty yajtsujktap waanú má ja yedyujk'ajtán\*.

<sup>12</sup> Jamyatstú ko tũyup mga'ijttú Kristú mút, kyaj 'yity mbaadúú ja kajxy'átyryú ko Dios ja wandakún dyajwe'emy múdu israelítaty. Du'an ijty miidsuty yá naxwiĩn, kyaj ijty ja Dios xy'ixy'attú es ní ti ijty xykyajujp'ixtú.

<sup>13</sup> Miidsuty di'ibú naty mujagam'ajttap ja Dios, tyam m'ittú ti'igyú múdu Jesukristú; ja Kristú, mat ja ñe'pyñgyujxm tá myajmínúdu wingón má Dios. <sup>14</sup> Kristú yú'u du'an yajti'igyú di'ibú israelitú es di'ibú kyaj 'yisraelítaty, es du'an tyam n'ijtám tuk kajpn je'eyú. Mat ja kyú'am nini'x Kristú yajjugák ja naymyudsip'ajtak di'ibú naty nmudajtám. <sup>15</sup> Kristú yajkugujxu tugekyú ja israelitú 'yana'amún es ja kyubojkún. Du'an ttuũn es ja majtsk naxpú ja'ayuty tyi'igut mat yú'u kú'am, es du'an dyajxeemy ja naymyudsip'ajtak.

<sup>16</sup> Mat ko Kristú 'ye'ky kruuzkújxy, ja'a oj dyajkéxy dyajnáxy ja tsip, es dyajnaymyú'oybyujkúdu di'ibú israelítaty es di'ibú kyaj 'yisraelítaty.

<sup>17</sup> Du'an ja Kristú dyajmiiñú tyadú oybyú ayuk má yú ti'igyú'ajtán má miidsuty di'ibú naty mujagam'ajttap ja Dios, es nandú'un udsuty, israelítaty di'ibú ijttabú naty wingón má ja Dios.

<sup>18</sup> Es tyam nidugekyú udsajtám, du'an éxtám di'ibú

\* **2:11** Ix Lukás 1:59.

kyaj 'yisraelítaty es di'ibü israelitü, nmüdjatü ja Espíritü Santü es mbaat njo'omü Dios Teety wyindum mü ko n'ijtüm ti'igyü müü Kristü. <sup>19</sup> Pes mü yü'ü tyam miits mganakyjyagam'ittü mü Dios, ti'igyü m'ittü mü ja Diosü jya'ayaty éxtüm pünuty tsünaaydyüp tuk jüün tuk tük. <sup>20</sup> Dü'ün miidsaty éxtüm tu'ugü tük di'ibü yajpojtsü'kp mü yü apóstulaty esü Diosü kyugajxü nükjxmüty, dü'ün yü'üjaty éxtüm ja potsy'üjxü, es ja Jesukristü yü'ü dü'ün éxtüm ja müj tsaa di'ibü myajts'ijttaapy tugekyü ja potsy. <sup>21</sup> Pesü Jesukristü yü'ü dü'ün di'ibü myüdünaapy ja potsy extü ko ja potsy 'yabátat tu'ugü tük di'ibü wá'ats es mü ja Dios tsyüüü. <sup>22</sup> Paaty mbaat njüna'anüm es n'okpüjtáküm tu'ugü ijxpajtün. Ko miits m'ittü ti'igyü mü ja Kristü, dü'ün miidsaty éxtüm ja tsaa di'ibü ja Kristü yajtiimpy mü ja tük tkojy mü Dios tsyüüü Espíritü Santüküjxm.

### 3

#### *Paablü tyuunk mü ja mübüjkrütük*

<sup>1</sup> Paatykyüjxm üj Paablü, n'ityüts tsimy mü yü'ügüjxmü Jesukristü, es xytyuk'oy'áttat miidsaty di'ibü kyaj 'yisraelítaty.

<sup>2</sup> Pes tü'ajtünats njawü ko tü xymüdüdü ko Diósats ja may'ajtün xytyu'unxü esats tü xytyuknipeky es miits n'awánüdü ja Diosü 'yayuk. <sup>3</sup> Dios ya'ijxü di'ibü tyuknibüjtákü di'ibü ijty kyayajnijáwü esü Diósats xytyuknijá'ajats üj, éxtüm waanü tü n'awánüdü yá nekykyüjxm, <sup>4</sup> es ko xykyajxtat, mbaat xypyüktü kwentü kots üj nnijawü ja Kristü jya'a di'ibü ijty kyaj

yajnijáwü. <sup>5</sup> Es di'ibü ijty kyayajnijáwü, naamnüm ja Espíritü Santü tü ttuk'ixtü ja Kristü 'yapóstalüty esü kyugajxputy. <sup>6</sup> Yü'ü dü'ünü tyaadu: ko mat yu'ugyüjxmü tadü oybyü ayuk ja ja'ay kyaj 'yisraelítaty di'ibáty 'yaxájüdüp ja Kristü, 'yaxájüdüp nandü'ambu ja kuma'añ éxtüm ja di'ibü israelítaty. Es mat nidügekü di'ibü 'yaxájüdüp ja Kristü, Dios tü pyüjta'agüdü nandü'an éxtüm tuk pedazü ja Kristü ñini'x, ja'a njüna'anüm ko Dios tü yajti'igyüty mat ja Kristü. Paaty nandü'an yajwá'xtüp mat ja israelítaty ja kuma'añ di'ibü Dios wyandak mat ja Kristü.

<sup>7</sup> Diósats xytyuk'ana'am esats ngajxwá'xüdü tyadu oybyü ayuk, es xymyooyats ja madakün esats ndúnüt. <sup>8</sup> Es óyats üj ni ti ngatsoo'ajtpe mat oytyim púnaty di'ibü pyanüjxtüp ja Kristü, Diósats tü xytyukküdükü esats ngajxwá'xüt mä yü di'ibü kyaj 'yisraelítaty, ja di'ibü ni pün mbaat tkanija'adya'ay. <sup>9</sup> Diósats xytyuknija'adüp es ndukjagyüküdüts wá'ats nidügékyüty ja ja'ayüdü tadü di'ibü ijty kyayajnijáwü, di'ibü myüdjatypy püjke'eky mä naty kyajnum kyojy ja naxwíñüdü, es extü tyam yajnija'adsyooñ. <sup>10</sup> Es ko Dios dü'an ttuüñ, mbaat mübüjkrütüjkküjxm tñijáwüdü púnaty myüdjittüp ja madakün es ja kutujkän tsajpótm, ko Dios myüdjatypy mayñax ja wijy'ajtän mä tügekü di'ibü ijtp. <sup>11</sup> Dü'an ja Dios tkuydyuüñ mä yü Nindsün'ajtüm Jesukristü, di'ibü naty tü ttuknibüjtaagü mä naty kyajnum naxwíñüdü kyojy. <sup>12</sup> Ja'a ko nmübüjkäm ja Jesukristü es xyja'ay'ajtüm, mbaat nmüwingo'onüm ja Dios amumdu'uk jot. <sup>13</sup> Nmünu'xtáktüp es küdiibü miits

mdsipka'axtut mat kots uj yam n'ayoy ja'agyujxm kots ngajxwa'xy ja oybyu ayuk ma yu di'ibu kyaj 'yisraelituty. Mbatudup miidsuty es m jotkujk'attut, ja'a kots uj n'ayoy es oy mwu'umdat mudu Dios.

### *Kristu tsojkan*

<sup>14</sup> Paadyuts nnaygyoxtnaaydya'agyuty Dios Teety wyinduuy, <sup>15</sup> di'ibu yajkoj tugekyu di'ibu ijtp tsajpótm es naxwiñ. <sup>16</sup> N'amdeebuyts ja Dios Teety es mat ja muj'ajtun di'ibu ni'igu myudajtypy, es Jya'ajungyujxm mmo'oyudut ja mak'ajtun, <sup>17</sup> es mat ko miidsuty tu xy'axájudu ja Kristu éxtamu Yajnutsókpu, n'amdeebuyts es ja Kristu 'yítut winu xuu winu tiempu mjodoty winma'añótyuty. Du'an miits xymudáttut ja tsojkan, éxtam ti tukjijpyu 'yity, kyaj yi'xy. <sup>18</sup> N'amdeepy nbujtseebyuts es miidsuty, ti'igyu mat nidugekyu ja Diosu jya'ayuty, mbaat xyñijáwudu di'ibu du'an yeñ, wooñ, kájxm es kak ja Kristu tsojkan, <sup>19</sup> es xyñijáwudut tadu tsojkan, di'ibu byeen ni'igu myújuty es kyaj mbaat njaygyujkutya'ayum, es du'an Dios kexy ka'pxy jiky'átut ma miidsuty.

<sup>20</sup> Ja Dios, di'ibu myudajtypy ja mak'ajtun es ttúnut waanu ni'igu kudiinam di'ibu udsajtum n'amdo'om es nwinma'ayum, du'an ttúnut mat ja myak'ajtun di'ibu tuump ma udsajtum. <sup>21</sup> Wa'an ja'a mabujkputajkkyujxm esu Kristu Jesuskyujxm 'yity mujjáu jnujx najtsnujxu es winu xuu winu tiempu. Wa'an du'anuty.

## 4

*Ti'igyu nnayya'ijtum Espiritu Santukuyxm*



<sup>1</sup> Kom ʉj tsimyjya'ay'ajtpʉts mat yu'ugyʉjxm kots nmaduñ ja Nindsun'ajtʉm, ʉj nmʉnu'xtáktʉpts miits es mjiky'áttʉt éxtʉm ja Dios ttseky, mat ko Dios tʉ myáxʉdu es mjiky'áttʉt du'un.

<sup>2</sup> Tuda'aky'áttʉ es oyjya'ay'áttʉ, es mudattʉ ma'xtujkʉn mat ja wiinkpʉty. Naybyudákʉdu nixim niyam mat ja oyjyotkyʉjxm. <sup>3</sup> ʉxtʉ'aydyʉ es xymyudáttʉt ja ti'igyʉ'ajtʉn di'ibʉ ja Espírítʉ Santʉ yajkpy, es jiky'attʉ jotkujk nixim niyam.

<sup>4</sup> Ti'igyʉ nnini'x'ajtʉm mʉdu Kristʉ es ti'igyʉ je'eyʉ yʉ Espírítʉ Santʉ, du'un éxtʉm ti'igyʉ ja awijx jʉjp'ijxʉn di'ibʉ Dios xytyukniwo'om, <sup>5</sup> ti'igyʉ Nindsun'ajtʉm, ti'igyʉ nʉbajtʉn, ti'igyʉ mʉbʉjkan, es <sup>6</sup> ti'igyʉ Dios Teety di'ibʉ nWindsun'ajtʉm nidʉgekyʉ ʉdsajtʉm es tyuñ mʉ nidʉgekyʉ ʉdsajtʉm, es jyiky'aty mʉ ʉdsajtʉm nidu'uk nidu'uk.

<sup>7</sup> Tʉ Kristʉ xymyo'oyʉm nidu'uk nidu'uk ja madakʉn éxtʉm ttseky. <sup>8</sup> Paaty jyʉna'añ ja Diosʉ jyaaybyajtʉn:

Ko pyatʉjkʉ tsajpótʉm, tmʉnejxy di'ibʉ naty du'un éxtʉmʉ tsyimyjya'ay, es tmooy ja madakʉn ja ja'ayʉty.

<sup>9</sup> Mbaat nnayyajtʉ'ʉm: “¿Ti 'yandijpyʉ tadʉ ayuk tsyajpajnʉ?” Pes ja'a xytyukjaygyujkʉm ko jawyiinʉ naty tʉ kyʉda'aky. <sup>10</sup> Es tadʉ di'ibʉ kʉdak, yʉ'u nandu'un di'ibʉ óknʉm patʉjkʉ tim kʉjxm jam tsajpótʉm es 'yítʉt mʉ tʉgekyʉ di'ibʉ ijtp. <sup>11</sup> Kristʉ kʉ'ʉm di'ibʉ myooyʉ tyʉdu madakʉn yʉ tyʉdu ja'ayʉty, tmooy naak es 'yapostolu'áttʉt, wiinkpʉ di'ibʉ kyajxwʉ'xtʉp ja Diosʉ 'yayuk, wiinkpʉ di'ibʉ ñʉ'ʉmooy tyu'umooydyʉp ja ja'ayʉty, wiinkpʉ di'ibʉ ja mʉbʉjkrʉtʉjk 'yijx'ijt

kywentu'ajttap es dya'axpuktu. <sup>12</sup> Du'an ttuun es Kristu t'axkujkadya'ayut nidugekyu ja Diosu jya'ayuty, es du'an yajxon tmadunut di'ibu ti'igyu ijttap mut ja Kristu, <sup>13</sup> es du'an adsajtam nwa'amum ti'igyu ma ja nmabujkan'ajtam es n'ixy'ajtam yajxon ja Diosu 'yU'unk, es nmayujum es nmadu'unum ja Dios éxtum ja Kristu ttuun. <sup>14</sup> Kyaj nnakyñaybyujtakum ana'ku'ungun di'ibu janaam jatsojk yajtagajtsypy ja wyinma'añ mut ja wiinkpu axpukun. Pes di'ibu du'an tyuundap, du'an éxtumu posta'agan di'ibu ja poj yajnujxap oytyim maaty, mut ko ñayyakyuty esu tadu andakraty tyuk'axpákadut éxtum oy tsujpu di'ibu kyaj tyu'ajtanuty. <sup>15</sup> Nik ni'igu adsajtam nnaydsyokum nixim niyam, nmadyakum yu'uyu ja tu'ajtan es nyaj'ya'kum ja nmabujkan'ajtam ko n'ijtam ti'igyu mudu Kristu di'ibu ijtp éxtum ja nini'xu kyubajk. <sup>16</sup> Kristakyujxm ñaybyudakadu ja mabujkputajk es ti'igyu 'yittu éxtum tu'uk amuum nini'x; es ko ja mabujkputajk tyundu di'ibu oy, net myujpajta'agadu mabujkungyujxm es dyajmujtakadu ja naydsyoku.

### *Jembyu jiky'ajtan ko Kristu muut n'ijtam*

<sup>17</sup> Nduk'axpuktu es nduk'ana'amdu es oy xykyudyundut di'ibu yam n'anmaaydyup. Kyaj xyñakypyanujxtut ja kyostumbraty es ja wyinma'añadyu taaduty di'ibu kyajpu Dios tmadun, mut ko ni ti tkatsooty tadu di'ibu jaayum tyuundap. <sup>18</sup> Di'ibaty kuydu'unxudap kubi'its ku'ook yu tadu winma'añuty, tadu ja'ayuty nagoo 'yokjantsykyujuun'áty'ajnadu, kyaj kyajxyjyaygyúkadu es kyaj ttuktakadu

tadu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkypy, <sup>19</sup> nūgoo 'yokjantsytsyoydyu'unduk'ajnuđu es oytyiity t'aduunwinnáxtu, ttundu otyim tiity di'ibu kyaj 'yóyuty, es kyaj ñay'aguwítsuty. <sup>20</sup> Per ja Kristu kyaj mduk'axpukudu es du'un mjiky'áttat, <sup>21</sup> pes miits mmūdoodu di'ibu yu'u tyuk'axpuk, es du'un xyjaygyukudu wi'ixu du'un ja tūy'ajtun ma Jesús. <sup>22</sup> Paaty, éxtum ja ja'ay ñayñijéñuty es tnasjubipu wyitu pu'utypyu o di'ibu kyaj ñakutyúñ, mastu'uttu miidsuty wi'ix tu mjiky'atttu mudu m'axuk adsojkanuty di'ibu mnaydyukwin'udu, pes myajtūgooyunubu natyu m'axuk kostumbru. <sup>23</sup> Nayyákudu es ja Dios mmo'oyadut ja jembyu jot winma'añ, <sup>24</sup> es éxtum ja ja'ay ko tsiida'ay es ttuktuku ja wyitu jembyu es wa'ats, nandu'un padu'udákudu ja jembyu jiky'ajtun di'ibu Dios yajkoj ko ñayyajnikojtutu, es ya'ixudu yu jembyu jiky'ajtun ja'agyujxm ko mjiky'atttu wa'ats es tūy'ajtun muut.

<sup>25</sup> Katu mnaky'anda'aktu, nik madya'aktu tūy'ajtun nixim niyam, mut ko nidagekyu nyajti'igyum, éxtum mbaat njuna'anam tu'uk je'eyu nini'x di'ibu Kristu ñigubajk'ajtypy.

<sup>26</sup> Pūn myajjot'ambukudup, éxkum mut yu'u mbekykya'a. Katu xunaxy m'ákudu. <sup>27</sup> Katu xylyugaarmo'oy yu mūjku'ugópk es mmūmada'agudut.

<sup>28</sup> Di'ibu ma'tsp, kyaj 'yokma'tsnat, wa'an oy ttuñ es tmádátat tii es tpu'dákut di'ibu jam tūgoy'ajtxudup.

<sup>29</sup> Katu mgo'oy'úw mgo'oygyajxtu, je'eyu kajxmadya'aktu di'ibu yajmujwiin yajkajaajup

ja myubajkun púnaty myudoodup, es ttuk'oy'átut.  
<sup>30</sup> Kyaj xyajmáy xyajtajtut ja Diosu 'yEspíritu Santu, pes ja Dios tu tpejta'aky ma miidsaty éxtamu syeyu es m'ijxwu'umudut éxtam mja'a'átudu, es du'un myajtu'ukmujkta'ayudut nidugekyu di'ibáty jya'a'ajtypy ma naty mmo'oya'anudu tukmuka ja nitsokun.

<sup>31</sup> Yajjuga'aktu tugekyu m'aku, tugekyu m jotma'tun, tugekyu mni'o'on es tugekyu oytyim di'ibudyu axuk'ajtun. <sup>32</sup> Oyjya'ay'áttu es naymyuma'xtúkudu nixim niyam. Naybyojkruma'xudu nixim niyam, du'un éxtam ja Dios oj mbojpruma'xudu miits mat yu'uguyjxm ja Kristu.

## 5

### *Wi'ix jyiky'áttut ja Diosu 'yu'ungaty*

<sup>1</sup> Mat ko miits m'u'unk'átudu Dios, jiky'attu éxtam yu'u ttseky. <sup>2</sup> Naydsyókudu nixim niyam, du'un éxtam ja Kristu oj xytsyojkam es ñayyajku udsajtamgyujxm éxtam tu'ugu borreegu'unk yaj'yáky windsu'kun ma Dios, es mat yu'u xyajpojprunitago'oyam.

<sup>3</sup> Ja'a ko miidsaty ja Dios mja'ay'átudu, éxkam ko pún mnimadya'agudu tpej'ajtun ko ta miidsaty nidu'uk di'ibu ma'induundup, o wiingátypyu axuk'ajtun, o ko miits m'adsojktap. <sup>4</sup> Katu mgo'oygyajxtu o mguyxyi'iktu axuk, ni'igu mbaadu Dios xy'awdattu es xyja'aygyada'aktut miidsaty, mat ko tu mdukniwa'adsudu es kyaj mdu'un'áttu éxtamu tyadu tugekyu peky. <sup>5</sup> Mat ko miidsaty byeen yajxon xyñijáwudu ko di'ibu ma'induump, di'ibu axukpu tyiimpy o di'ibu

meeñ'adsojkr (ja'a ko meeñ'adsojkr, du'un yu'u éxtam ya'awdaty di'ibu kyaj Dyíosaty), kyaj pyaadyaty 'yíttat ma yajkutúktu ja Kristu es ja Dios. <sup>6</sup> Paaty éxkam ko pán mwin'uunudu mat ja lyoku winma'añ, jyuna'anat ko Dios kyaj tyukkumadowa'añ mat ko ndu'unumu tyadu axuk'ajtan, pes yu'agyujxmu tyadu axuk'ajtan Dios tyukkumadowaampy jantsy tsaatsy nidagekyu di'ibu kyaj myumadóyaty. <sup>7</sup> Paaty katu muut mda'anmíky mwa'kmíky mudu tyadu du'umbu ja'ayaty.

<sup>8</sup> Nandu'un miits m'ijttu kubi'its ku'ook, per mat ko m'ittu ti'igyu mudu Nindsan'ajtam, m'ijttap tyam ma ja jajun. Jiky'attu éxtamu pánaty yo'oydyur ma ja jajun, <sup>9</sup> pes pánaty yo'oydyur ma ja jajun, oyjya'ayaty yu'u, wa'ats es tay'ajtan jyiky'attu. <sup>10</sup> Naybyayo'oydyu es miits mjiky'áttat éxtam ja Dios ttseky. <sup>11</sup> Katu xytyundu di'ibu kyaj tyuñ, di'ibu tyuundur pánaty ja Kristu kyaj tmubaktu, ja'a mdúndur wi'ix xyajnigaxu'uktat ko kyaj 'yóyaty di'ibu yu'u tyuundur. <sup>12</sup> Pes extu tsoydyu'unam nmadyákam di'ibu yu'ujaty tyuundur ayu'udsyu; <sup>13</sup> per pan yajnide'xypy tii ja jajun, ja'a xytyuk'ijxam wi'ix yu'u, <sup>14</sup> ja'a ko ja jajun tugekyu dyajnigaxu'kta'ay. Paaty jyuna'andu:

Jotwíj, míj di'ibu maap,  
pudu'uk, katu m'ity éxtamu o'krmu,  
es ja Kristu mgudu'x mgujájudat.

<sup>15</sup> Paaty nduknipaktu miits ko mnayjyujwíjtsumbítudur. Katu mjiky'attu éxtamu kujuunaty; ittu éxtamu di'ibu wíjy kejy. <sup>16</sup> Tundu miidsaty byeen maanumu naty

m'awaadsudat, mat ko 'yaxuuꞑuty yu tiempu. <sup>17</sup> Katu miits mjumbittu kujuun. Jaygyúkadu wi'ixu Nindsun'ajtam ttseky es njiky'ajtam. <sup>18</sup> Katu mmu'uuktu, mat ko taadu myajtugooyudap, nik oy ko mdu'umo'oyudat ja Espíritu Santu. <sup>19</sup> Nayyajxonda'agudu nixim niyam mat ja Salmu esu uy di'ibu maat ja Dios yajmajjáu, yajnáxtu uy esu Salmu mwinma'añóty Nindsun'ajtam myaj'ajtunguyxm. <sup>20</sup> Du'añum xyja'aygyuda'aktat ja Dios Teety mat tugekyu ja Nindsun'ajtam Jesukristu xyuꞑuyxm.

*Wi'ix ja mubajkrutajk jyiky'áttut ma jyun tyajk*

<sup>21</sup> Es mat ko nmay'ajt nwindsu'kam ja Kristu, nayjaygyúkadu nixim niyam.

<sup>22</sup> Miits kasaadu toxytyujkaty, naygyubúkadu es windsu'agudu yu m'u'unk mña'ayaty, du'an éxtumxyap mnaydyukkadúkadu ja Nindsun'ajtam.

<sup>23</sup> Pes yu kasaadu yedyujk myudajtypy ja kutujkan ma yu ñudo'oxy du'an éxtum yu Kristu myudajtypy ja kutujkan ma yu mubajkrutajk, es éxtum tu'ugu nini'x ti'igyu 'yity mat ja kyubajk, nandu'un ja mubajkrutajk 'yity mat ja Yajnitsókpu. <sup>24</sup> Per kom ja mubajkrutajk naygyubajkadu ma ja Kristu, nandu'un ja kasaadu toxytyujk naygyubajkadu ma ja 'yu'unk ña'ay.

<sup>25</sup> Es miidsaty kasaadu yedyujkaty, mdsóktap yu m'u'unk mñudo'oxyty. Nandu'un jajtru du'an ko ja Kristu ttsejky pánaty myubajktap es ñayyajku windsu'kan es yajnitso'ogudat. <sup>26</sup> Du'an ttuun es xytyukmastútum ja axak'ajtan, mat ko tu naty xyajwátsam mat ja Diosu 'yayuk, du'an éxtum mudu wa'ats nuu, <sup>27</sup> es du'an ka'um

ñaydyukwinguwa'agudat ja mabujkputajk, muj'ajtan mhat, wa'ats, ni kyaxoodsaty, ni di'ibu axak'ajtan tkamudaty. <sup>28</sup> Nandu'un nidugekyu yedyujkuty ttsóktat ja 'yu'unk ñudo'oxyuty éxtam ñaydsyékyuty ku'am. Di'ibu tsyejpy ja ñudo'oxy, naydsyojkabu du'un ku'am. <sup>29</sup> Ni na'anam pan tkamudsip'aty ja ky'am nini'x, nik ni'igu tmo'oy ja jye'xypyéky es tkwentu'aty yajxon, du'un éxtam ja Kristu ttuñ mat udsajtam di'ibu ndu'ukmujkam mat ja'a, <sup>30</sup> mat ko ndu'un'ajtam éxtam mbaat njuna'anam nan xyñini'x'ajtam. <sup>31</sup> Pes ja Diosu jyaabyajtan jyuna'añ: "Paaty ja yedyujk 'yabekyu ma yu tyaak tyeedyuty es 'yitat yu'ayu mat ja ñudo'oxy, es du'un yu'ujuty 'yittat ti'igyu éxtam jyawu tu'uk." <sup>32</sup> Xytyuk'ijxam yu'u wi'ix ni'igu tyimmujaty di'ibu ijty kyayajnijawa. Ja'ats n'andijpy ja Kristu es ja jya'ayuty. <sup>33</sup> Yu'u du'un jajp'am es miits xytsóktat yu mudo'oxy éxtam mij ku'am, es yu kasaadu toxytyujk twindsu'ugudat yu ña'ay.

## 6

<sup>1</sup> Miits u'unck ana'kuty, mamedowdu mdaak mdeety yajxon ja'agyujxm ko mja'a'ajtudap ja Nindsun'ajtam, mat ko tyaadu du'un pyaadyuty. <sup>2</sup> Ja jawyiimbu ana'amun ma Dios wandakan tpujtaky, du'un jyuna'añ: "Mwindsu'ugup ja mdaak mdeety <sup>3</sup> es ja Dios mmo'oyadat tu'ugu jiky'ajtan ja oybyu es yeñ ya naxwiñ."

<sup>4</sup> Es miits u'unckteedyuty, katu nagoo xy'oodu es xytyundu m'u'unguty éxtam je'eyu xyajjot'ambuka'andu, jajwijtsambittu ni'igu yajxon es tuk'ixtu wi'ixu du'un ja Kristu ttseky es njiky'ajtam.

5 Miits mm̄duumb̄ty, mm̄m̄dówd̄ap ja mwinds̄án mwindáj̄ty yá naxwiiñ. Tund̄a mad̄a oy'aá oyjyot, éxt̄am jyaw̄a xymȳadúñ ja Krist̄a.

6 M̄d̄und̄a yajxón, k̄d̄ii jaaȳa ko m'íx̄ud̄a es oy mat̄ mw̄a'um̄d̄at. Pes tund̄a miids̄aty xonda'aky'aá xonda'akyjyót éxt̄amxȳap xymȳadund̄a Krist̄a, mat̄ ko d̄a'an̄a d̄an̄ tseky ja Dios. 7 Tund̄a tsuj yajxón, éxt̄am̄a Ninds̄an'ajt̄am Jesukrist̄a mȳduumb̄a, es k̄d̄ii ext̄am̄a ja'aȳa mȳduumb̄a. 8 Pes mnija'ad̄ap ko nidu'uk nidu'uk, oyȳa'adȳa m̄duumb̄a, o ȳa windaj o winds̄án, 'yaxáj̄ap mā ȳa Ninds̄an'ajt̄am Jesukrist̄a éxt̄am̄a naty ja oybȳa t̄a ttuñ.

9 Es miids̄aty winds̄án windáj̄ty, nand̄a'an̄a xytyúnd̄at mat̄ ja m̄duumb̄ty, es kat̄a xy'ads̄a'uk xy'ajáw̄ad̄a. Jamyatst̄a miids̄aty ko ȳa Ninds̄an'ajt̄am Jesukrist̄a di'ib̄a ijtp tsajpótm, mniWinds̄an'ajt̄ad̄ap miids̄aty ti'igȳa mat̄ ja m̄duumb̄ty, es ȳa'ya kyaj t'ixy p̄án̄a d̄a'an̄a winds̄án windaj o p̄án̄a d̄a'an̄a m̄duumb̄a, mad̄a t̄ay'ajt̄an̄a tpayo'oydya'ay t̄agekȳa.

### *Di'ib̄a m̄dsip'ajt̄ap ja m̄b̄jkr̄ty*

10 M̄gu'ugít̄aty, éxt̄am tim okp̄a ngajxwíj̄un̄ats n'an̄am̄ad̄a ko mak̄ mnaybyujt̄a'agud̄at ti'igȳa'ajt̄angȳajxm mā Ninds̄an'ajt̄am, di'ib̄a ni'iḡa mak'ajt̄an̄a mȳdajtypy. 11 Ext̄am̄a soldāad̄aty ñayxyóx̄ud̄a mat̄ ja pujxn̄a éxt̄am̄a wit es ñaygyuwa'añ̄ad̄at mā ñejxy tsiptuumb̄a, nayxyóx̄ud̄a miids̄aty mat̄ di'ib̄a Dios myeepy ja jya'aȳty, es d̄a'an̄a m̄baat̄ xymȳamad̄a'akt̄a di'ib̄a mat̄ ja m̄jku'ugópk̄ mwin'a'una'añ̄ad̄a.

12 Mat̄ ko ȳa nm̄dsip'ajt̄am, kyaj ȳa'ya jya'aȳty.



Di'ibü ʉdsajtäm nmamada'aga'anäm, yu'u taadu nidugekyudyü majku'u esü ka'oybyü di'ibü ana'amduþ es yajkutujktþ kubi'its ku'ook ya naxwiiñ es púnuty jam tsajpótm di'ibü kyaj tmamadowdu Dios. <sup>13</sup> Paaty, éxtäm tu'ugü soldaadu ta'tspéky ñaybyujta'agyuty, nandu'un miits ta'tspéky mnaybyujta'agudut mut tugekyü di'ibü Dios yajkypy, es du'un xymyamada'aktut miidsuty ko ja majku'u muut mdsiptúndut ko naty myiñ ja ayo'onxüü. Es ko naty tü xyajkáxtü miits ja mdsiptu'ununaty, nayya'ítadu amumdu'uk jot ma Dios. <sup>14</sup> Pes du'uñüm du'un mnayya'ítadut. Tim jawyiin, þujta'aktü ja tøy'ajtün éxtümü mwüünün, es net xyþyujta'aktut ja mwá'ats jiky'ajtün éxtümü mgaatsywyüünün, es yu'u muut mnayguwa'anadut; <sup>15</sup> es naygyü'ugudu mut ja ayuk esü xykyajxwa'xtut ja ayuk di'ibü yajmiimp ja jotkujk'ajtün, <sup>16</sup> es éxtümü soldaadu tmudaty ja 'yeskuudu, mubaktü miidsuty ja Jesukristü, mut ko mudu tadu mubajkun mbaat xya'aduktü ja juundi'pxn di'ibü ja ka'oybyü ñasmajtsþ ma miidsuty. <sup>17</sup> Es éxtümü soldaadu tþujta'aky ja þyujxngúp es dyajtse'együ kyubajk, þujta'aktü miidsuty ja nitsokün, es yajtúndü ja Diosü 'yayuk éxtäm ja espaadu di'ibü ja Espíritü Santü yajkypy. <sup>18</sup> Katü xymyastu'uttü ja kajxtákn; du'uñüm amdow þujktsówdü ja Dios éxtäm ja Espíritü Santü mnü'umo'oy mdü'umo'oyadu. Nayya'ítadu wijy kejy, katü mmudsipka'axtü, es ninu'xta'aktü nidugekyü Diosü jya'ayuty. <sup>19</sup> Xyñigajxtaaguduts üj nandu'un, esüdsü Dios xyþyudáktut es ngajxaduts, es muk aa muk jot nya'uxpákaduts wa'atsti'knü

di'ibü ijty kyayajnijáwü, dü'un éxtäm ja oybyü ayuk jyuna'añ. <sup>20</sup> Tyaadü dü'un di'ibüdsü Dios xytyuk'ana'am esüts ndúnat, es tyámats ngutsimdsyüüü müť kodsü tyaadü nduñ. Kajxta'aktü esü Diósüts xymyüjaamo'oyüt esüts üj ngajxtuda'agüdat ni nü'un tsü'k ja'ajün, dü'un éxtäm pyaadyütü ngajxüt.

### *Kajxpo'xün*

<sup>21</sup> Yü nmügu'uk'ajtäm Tíkikü, di'ibü ni'igü ndsojkäm es di'ibüts üj tyam oy xypyudüjküp müť ja Nindsün'ajtämü tyuunk, yü'ü mdükümüadya'agüdüp pün wi'ixüts üj tyam n'ity es pün wi'ixüts üj tyam nduñ. <sup>22</sup> Paaty miits nduknigaxtü es mdükümüadya'agüdat pün wi'ixüts üdsüty tyam n'ity, es mjotkujküdat.

<sup>23</sup> Wa'an ja Dios, yü nDeety'ajtäm, esü Nindsün'ajtäm Jesukristü, tmo'oyüdü ja ti'igyü'át, ja naydsyökü es ja mübüjkün, nidügekyü ja nmügu'uk'ajtäm di'ibü pyanüjxtüp ja Nindsün'ajtäm, <sup>24</sup> esü Dios kunu'xüdüp nidügekyü di'ibü 'yawdajttüp ja Nindsün'ajtäm Jesukristü amumdu'uk jot winü xüü winü tiempü.

**Ja jembyu kajxy'átypyu mudu**  
**Jesukristukyjxm: El Nuevo Testamento de**  
**nuestro Señor Jesucristo en el mixe de**  
**Juquila**  
**New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,**  
**Juquila)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

**Copyright Information**

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

**The New Testament**

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305